

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра міжнародного права**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
Ярослав ЛАЗУР
«19» червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Освітня програма	Міжнародне право
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	англійська

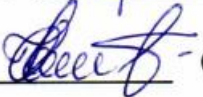
Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів» для здобувачів вищої освіти галузі знань **29 Міжнародні відносини** спеціальності **293 Міжнародне право** освітньої програми **Міжнародне право**.

Розробники: Ковальова М.В. – к.ю.н., доцент кафедри міжнародного права.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри міжнародного права

протокол № 10 від «17» червня 2024 року

Завідувач кафедри Ольга КОТЛЯР

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 8 від «19» червня 2024 року

Голова науково-методичної комісії Павло ЧЕРЕВКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄТКС-4,0	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин- 120	4	4
Кількість модулів- 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 5,0 Аудиторних-60 Самостійної роботи студента-60	8	8
	Лекції:	
	30	10
	Практичні (семінарські):	
	30	8
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усно	Самостійна робота:	
	60	102

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма з навчальної дисципліни «Право міжнародних договорів» підготовлена на підставі вимог діючих стандартів вищої освіти України, галузь знань 29 Міжнародні відносини, спеціальність 293 Міжнародне право, практики викладання курсу у закладах вищої освіти (ЗВО) України та зарубіжних інституціях та містить систему організаційно-методичних заходів, що сприятимуть студентам у засвоєнні знань, компетенцій, умінь та навичок із зазначеної дисципліни.

Актуальність вивчення навчальної дисципліни зумовлена оволодінням вузькоспеціальними знаннями з права міжнародних договорів, насамперед положень Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року.

Метою вивчення даної навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення у студентів розуміння ролі міжнародного договору на сучасному етапі, ознайомлення з міжнародними угодами універсального характеру в області права міжнародних договорів, вироблення у студентів розуміння ролі України у вирішенні виникаючих міжнародно-правових проблем, що стосуються міжнародних договорів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері міжнародного права.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 02 Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 04 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 05 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 06 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 07 Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 01 Здатність критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття міжнародного права, права Європейського Союзу, порівняльного правознавства, враховувати темпоральний чинник та прогнозувати основні напрямки розвитку правових систем.

СК 03 Здатність захищати національні інтереси власної держави та права людини, за допомогою міжнародно-правових інструментів та механізмів.

СК 05 Здатність аналізувати зміст національних правових норм, інститутів і галузей

права у порівняльно-правовому контексті.

СК 07 Здатність надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного публічного і міжнародного приватного права, права Європейського Союзу, національного права України та права інших держав; прогнозувати і оцінювати юридичні ризики зовнішньополітичних та зовнішньоекономічних ініціатив та шляхи їхньої мінімізації.

СК 09 Здатність вести дипломатичне та ділове листування, аналізувати зміст, характер і юридичну природу міжнародно-правових документів.

СК 12 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблеми в міжнародно-правовій та національно-правовій діяльності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Право міжнародних договорів**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 5 Теорія держави і права

ОК 11 Історія міжнародного права

ОК 13 Основи міжнародних відносин

ОК 17 Міжнародне публічне право (основи теорії)

ОК 20 Міжнародне публічне право (основні галузі)

ОК 21 Право Європейського Союзу

ОК 22 Іноземна мова зі спеціальності

ОК 28 Міжнародне приватне право

ОК 29 Право міжнародної безпеки

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Міжнародне право», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Здійснювати порівняльний аналіз правових систем, оцінювати і аргументувати їхні недоліки та переваги, знаходити і тлумачити релевантне іноземне законодавство, надавати консультації щодо його змісту і практики застосування, оцінювати та мінімізувати ризики юридично значущих дій з урахуванням множинності правових систем і юрисдикцій.	ПРН 05
Забезпечувати юридичний супровід захисту прав, відстоювання інтересів фізичних і юридичних осіб, національних інтересів держави Україна за допомогою міжнародних та національних правових механізмів у сфері міжнародних публічних і міжнародних приватних відносин.	ПРН 06
Використовувати практику Європейського суду з прав людини, інших міжнародних судових та арбітражних органів, міжнародних організацій та інших договірних органів, теоретичні знання з міжнародного права і національного права для обґрунтування і захисту власної позиції, захисту інтересів клієнта та в інших професійних цілях.	ПРН 07
Складати проекти міжнародного договору та пов'язаної з ним документації (закону про ратифікацію, пояснювальних записок тощо) українською та іноземною мовами, складати процесуальні документи, тексти законопроектів, пояснювальних записок, порівняльних таблиць, іншої супровідної документації до законопроектів, вести дипломатичну й ділову кореспонденцію.	ПРН 08
Передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору, вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру, прийняття внутрішньодержавних нормативно-правових актів, виявляти відповідні ризики та попереджати загрози, зокрема, у співпраці з фахівцями інших галузей.	ПРН 09
Вільно комунікувати з професійних питань державною та іноземною(ими) мовою(ами) усно та письмово, фахово використовувати юридичну термінологію.	ПРН 10
Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного права, національного права та порівняльного правознавства.	ПРН 12
Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземну(і) мову(и), зокрема, з фахової тематики міжнародного права.	ПРН 14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; екзамен.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацією навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні та письмові відповіді на практичних заняттях.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота

Форма підсумкового контролю: усний екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1 Право міжнародних договорів як галузь міжнародного права	T2 Джерела права міжнародних договорів	T3 Форма та структура міжнародного договору Класифікація міжнародних договорів	T4 Стадії укладення міжнародних договорів	T5 Застереження та заяви до міжнародного договору	50	100
10	10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T6 Дія міжнародних договорів	T7 Недійсність міжнародних договорів	T8 Припинення та призупинення міжнародних договорів	T9 Тлумачення міжнародних договорів	T10 Забезпечення виконання міжнародних договорів	50	100
10	10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	30	30	30	30
Презентація	10	10	10	10
Реферат	10	10	10	10
Модульна контрольна робота	50	50	50	50
Разом	100	100	100	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Рівень знань теоретичного матеріалу (до 20 балів):

Глибина знань ключових понять та концепцій Права міжнародних договорів.

Чіткість формулювання відповідей та використання професійної термінології.

Аналіз та вирішення практичних завдань (до 20 балів):

Вміння застосовувати теоретичні знання для аналізу реальних ситуацій.

Логічність, послідовність і обґрунтованість висновків.

Структура та оформлення роботи (до 10 балів):

Чітка структура відповідей (вступ, основна частина, висновки).

Відповідність оформлення роботи вимогам (шрифт, інтервал, посилання на джерела).

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Знання теоретичних аспектів (до 40 балів):

Рівень засвоєння ключових понять, теорій та джерел Права міжнародних договорів.

Здатність пояснювати взаємозв'язок теорій та їхнє застосування у практиці.

Практичні навички та аналіз кейсів (до 30 балів):

Здатність аналізувати та вирішувати практичні ситуації, пов'язані з міжнародними договорами.

Використання актуальних прикладів із міжнародної практики.

Якість виконання індивідуальних завдань (до 20 балів):

Глибина аналізу, якість аргументів, повнота виконання завдань (рефератів, презентацій тощо).

Оформлення роботи та дотримання вимог (до 10 балів):

Чіткість структури відповідей та відповідність оформлення роботи встановленим вимогам.

Додаткові бали за активність протягом семестру (до 5 балів):

Активна участь у дискусіях на семінарських заняттях.

Виконання завдань із випередженням графіка або додатковий внесок у навчальний процес.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Право міжнародних договорів як галузь міжнародного права.

1. Поняття та визначення міжнародного договору.
2. Суб'єкти права міжнародних договорів.
3. Національне законодавство та право міжнародних договорів.
4. Конституція України та міжнародні договори.
5. Принципи права міжнародних договорів.
6. Об'єкти міжнародних договорів. Мета в міжнародному договорі. Роль міжнародного договору в забезпеченні міжнародного правопорядку.
7. Принцип дотримання міжнародних договорів (*pacta sunt servanda*) як норма *jus cogens*.

Тема 2. Джерела права міжнародних договорів.

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р.
2. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978р.
3. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р.
4. Конституція України та міжнародні договори. Закон України «Про міжнародні договори України». Інші нормативні акти України про міжнародні договори.
5. Кодифікація та прогресивний розвиток права міжнародних договорів.

Тема 3. Форма та структура міжнародного договору. Класифікація міжнародних договорів.

1. Значення та поняття форми міжнародного договору.
2. Міжнародний договір та текст. Створення тексту договору.
3. Письмова та усна форми договору. Міжнародні договори та домовленості.
4. Найменування міжнародних договорів, їх особливості.
5. Структура міжнародних договорів. Преамбула міжнародного договору. Центральна та заключна частина договору. Додатки до міжнародних договорів і їх значення.
6. Класифікація міжнародних договорів по колу учасників: договори багатосторонні і двосторонні.
7. Об'єкти регулювання міжнародних договорів. Мета в міжнародному договорі. Закриті та відкриті договори.
8. Міждержавні, міждержавні та міжвідомчі договори.

Тема 4. Стадії укладання міжнародного договору.

1. Органи держав та інших суб'єктів міжнародного права, що мають право укласти договори.
2. Повноваження та уповноважені. Укладення міжнародного договору.
3. Стадії укладання договору: 1) договірні ініціативи; 2) підготовка тексту договору; переговори - основний метод узгодження тексту договору; особливості складання тексту договору при різних формах переговорів: звичайним дипломатичним шляхом, на міжнародних конференціях і в міжнародних

організаціях; 3) прийняття тексту договору і його форми; 4) встановлення автентичності тексту договору, парафування; 5) способи вираження згоди суб'єктів міжнародного права на обов'язковість міжнародного договору: а) підписання, його форми; б) ратифікація; в) твердження і прийняття, схвалення; г) акт офіційного підтвердження; д) обмін документами, які становлять договір; е) приєднання до договору; б) обмін та депонування ратифікаційних грамот і інших документів.

4. Застереження до міжнародних договорів; процедури заяви застережень, прийняття, заперечення проти них.

5. Депозитарій та його функції. Реєстрація міжнародних договорів. Опублікування договорів.

Тема 5. Застереження та заяви до міжнародного договору.

1. Поняття застереження. Формулювання застережень. Ухвалення. Заперечення.
2. Юридичні наслідки застережень. Зняття застережень.
3. Заяви. Види заяв.
4. Робота КМП ООН над темою про застереження та заяви до міжнародних договорів.
5. Практика України по застереженнях та заявах.

МОДУЛЬ 2

Тема 6. Дія міжнародних договорів

1. Поняття дії (застосування) договорів. Національне право та дотримання міжнародних договорів. Відсутність у договорі зворотної сили.
2. Вступ міжнародного договору в силу.
3. Термін дії договорів: договори термінові, з невизначеним терміном дії і безстрокові; пролонгація договорів; відновлення дії договорів.
4. Тимчасове застосування договорів.
5. Територіальна сфера дії договорів.
6. Договори і треті держави: 1) права, що випливають з договорів для третіх держав; 2) зобов'язання, що випливають з договорів для третіх держав.

Тема 7. Недійсність міжнародних договорів

1. Поняття дійсності міжнародних договорів. Презумпція дійсності міжнародних договорів.
2. Підстави дійсності міжнародних договорів.
 3. Підстави недійсності договору: 1) помилка; 2) обман; 3) підкуп представника держави; 4) примус представника держави; 5) примус держави шляхом погрози силою або її застосування; 6) норми *jus cogens* і дійсність договорів.
 4. Збройні конфлікти та проблема дійсності міжнародних договорів.
 5. Принцип естоппель.
 6. Наслідки недійсності міжнародних договорів.

Тема 8. Припинення та призупинення міжнародних договорів

1. Поняття припинення міжнародних договорів.
2. Загальні підстави припинення договорів.
3. Виникнення нової імперативної норми загального міжнародного права (*jus cogens*) та її вплив на дію міжнародного договору.
4. Істотне порушення міжнародного договору як підстава припинення дії договору.

5. Подальша неможливість виконання договору як підстава його припинення.
6. Докорінна зміна обставин (rebus sic stantibus).
7. Денонсація та скасування міжнародних договорів. Денонсація Росією договорів з Україною.
8. Призупинення дії міжнародного договору.
9. Розірвання дипломатичних та консульських зносин та його вплив на дію міжнародного договору.
10. Вплив війни на дію міжнародних договорів.
11. Процедури припинення і призупинення дії міжнародних договорів:
 - 1) міжнародні процедури; 2) внутрішньодержавні процедури.
12. Наслідки припинення або призупинення дії договорів.

Тема 9. Тлумачення міжнародних договорів

1. Поняття та цілі тлумачення.
2. Принципи тлумачення договорів.
3. Види тлумачення за суб'єктами, що здійснюють тлумачення міжнародного договору.
4. Способи (прийоми) тлумачення.
5. Засоби, що застосовуються при тлумаченні міжнародних договорів.
6. Розширене та обмежувальне тлумачення.
7. Тлумачення договорів, автентичність яких встановлена на двох або декількох мовах.

Тема 10. Забезпечення виконання міжнародних договорів

1. Історія забезпечення виконання міжнародних договорів.
2. Сучасні форми забезпечення виконання міжнародних договорів: 1) міжнародні гарантії; 2) комісії; 3) консультації; 4) міжнародний контроль; 5) внутрішньодержавні заходи.
3. Забезпечення виконання договорів в Україні.
4. Вирішення міжнародних спорів про застосування та тлумачення договорів.
5. Відповідальність за порушення міжнародного договору.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1. Право міжнародних договорів як галузь міжнародного права	14	4	4			6		1	1			10
Тема 2. Джерела права міжнародних договорів	12	2	4			6		1	1			10
Тема 3. Форма та структура міжнародного договору. Класифікація міжнародних договорів	14	4	4			6		1	1			10
Тема 4. Стадії укладання міжнародного договору	11	4	1			6		1	1			10
Тема 5. Застереження та заяви до міжнародного договору	9	1	2			6		1				11
Разом за змістовим модулем 1	60	15	15			30		5	4			51
МОДУЛЬ 2												
Тема 6. Дія міжнародних договорів	12	2	4			6		1	1			10
Тема 7. Недійсність міжнародних договорів	14	4	4			6		1	1			10
Тема 8. Припинення та призупинення міжнародних договорів	14	4	4			6		1	1			10
Тема 9. Тлумачення міжнародних	9	1	2			6		1				10

договорів												
Тема10. Забезпечення виконання міжнародних договорів	11	4	1			6		1	1			11
Разом за змістовим модулем 2	60	15	15			30		5	4			51
Усього годин	120	30	30			60		10	8			102

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Право міжнародних договорів як галузь міжнародного права	4	1
2	Джерела права міжнародних договорів	4	1
3	Форма та структура міжнародного договору. Класифікація міжнародних договорів	4	1
4	Стадії укладання міжнародного договору	1	1
5	Застереження та заяви до міжнародного договору	2	
6	Дія міжнародних договорів	4	1
7	Недійсність міжнародних договорів	4	1
8	Припинення та призупинення міжнародних договорів	4	1
9	Тлумачення міжнародних договорів	2	
10	Забезпечення виконання міжнародних договорів	1	1
Разом		30	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Право міжнародних договорів як галузь міжнародного права	6	10
2	Джерела права міжнародних договорів	6	10
3	Форма та структура міжнародного договору. Класифікація міжнародних договорів	6	10
4	Стадії укладання міжнародного договору	6	10
5	Застереження та заяви до міжнародного договору	6	11
6	Дія міжнародних договорів	6	10
7	Недійсність міжнародних договорів	6	10
8	Припинення та призупинення міжнародних договорів	6	10
9	Тлумачення міжнародних договорів	6	10
10	Забезпечення виконання міжнародних договорів	6	11
Разом		60	102

6.5. Індивідуальні завдання

1. Еволюція міжнародного договірного права: історичний аспект та сучасні тенденції.
2. Процедура укладення міжнародних договорів за Віденською конвенцією 1969 року.
3. Форма міжнародного договору: аналіз типових структур договорів.
4. Порядок ратифікації, прийняття та приєднання до міжнародних договорів.
5. Способи вирішення спорів, пов'язаних із тлумаченням міжнародних договорів.
6. Роль депозитаріїв у забезпеченні дії міжнародних договорів.
7. Правові наслідки недійсності, призупинення та припинення міжнародних договорів.
8. Міжнародні договори України: основні проблеми правового регулювання та імплементації.
9. Двосторонні та багатосторонні договори: порівняльний аналіз правового регулювання.
10. Міжнародні договори як джерело права Європейського Союзу.
11. Проблематика участі недержавних суб'єктів у міжнародних договорах.
12. Роль міжнародних договорів у регулюванні захисту прав людини.
13. Особливості укладення міжнародних договорів в умовах воєнного стану.

14. Прецедентний аналіз вирішення спорів щодо міжнародних договорів у міжнародних судах.

15. Співвідношення національного та міжнародного права у сфері договірної регулювання.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби:

Комп'ютери/ноутбуки із доступом до інтернету.

Сканери та принтери для роботи з документами.

Проектори або інтерактивні дошки для презентацій та групових занять.

Обладнання:

Бібліотечні ресурси (підручники, коментовані тексти міжнародних договорів).

Архіви міжнародних організацій для дослідження практичних прикладів.

Аудіовізуальне обладнання для демонстрації відеоматеріалів з міжнародного права.

Програмне забезпечення:

MS Office (Word, PowerPoint для підготовки рефератів і презентацій).

Системи управління навчанням (LMS) (наприклад, Moodle, Google Classroom) для завантаження матеріалів і завдань.

Правові бази даних (HeinOnline, JSTOR, Westlaw, LexisNexis) для пошуку юридичних джерел та прецедентів.

Програмне забезпечення для роботи з текстами міжнародних договорів (наприклад, PDF редактори).

Засоби для відеоконференцій (Zoom, Microsoft Teams для дистанційних лекцій та консультацій).

Перекладацькі програми (DeepL, Trados для аналізу текстів багатомовних договорів).

Антиплагіатні системи (Unicheck, Turnitin для перевірки академічної доброчесності).

8. РЕКОМЕНДАВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Vienna Convention on the Law of Treaties.
URL:https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/1_1_1969.pdf
2. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978р.
URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_185#Text
3. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р. Електронний ресурс. - Режим доступу:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text
4. Конституція України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Закон України "Про міжнародні договори України".
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
6. Статут ООН. URL: <https://www.un.org/ru/charter-united-nations/>

7. Допоміжна література

1. А. Албу. Договір як особлива конструкція тлумачення.Юридичний вісник 2023/3. URL: http://yurvisnyk.in.ua/v3_2023/10.pdf
2. Мережко О.О. Право міжнародних договорів: сучасні проблеми теорії та практики: Монографія. – К.: Таксон, 2002. – 344 с.
3. Тараненко М.М. Договори та їх вплив на міжнародні відносини. сучасні проблеми міжнародного права. Юридичний науковий електронний журнал. №3/2022. URL: http://lsej.org.ua/3_2022/60.pdf
4. М. Хавронюк. Міжнародні договори в розумінні ст. 438 Кримінального кодексу України. Право України. 2003. URL:<https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2024/10/01/havrkonyuk-m-i-mizhnarodni-dogovory-v-rozuminni-statti-438-kryminalnogo-kodeksu-ukrayiny.pdf>
5. ОА Тимошенко
6. Міжнародні договори за участю України в умовах воєнного стану: політико-правовий вимір Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство», 2024. 775-782. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2024/08/127.pdf>
7. Binder, C.; Brölmann, C. The Law of Treaties. UvA-DARE (Digital Academic Repository), 2018. URL: https://pure.uva.nl/ws/files/33286219/law_9780198739746_chapter_6.pdf
8. On The Interpretation of Treaties. The Modern International Law as Expressed in the 1969 Vienna

Convention on the Law of Treaties by ULF LINDERFALK Lund University, Sweden, 2017. URL: <https://www.corteidh.or.cr/tablas/r32592.pdf>

9. Investment Treaties and Climate Change. Investment Division, Directorate for Financial and Enterprise Affairs, Organisation for Economic Co-operation and Development Paris, France. 13.04.2022. URL: <https://www.oecd.org/investment/investment-policy/OECD-investment-treaties-climate-change-consultation-responses.pdf>

10. Jure Zrilic (2023). "Armed Conflicts and the Law of Treaties: Recent Developments and Reappraisal of the Doctrine in Light of the Wars in Syria and Ukraine." Japanese Yearbook of International Law. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4242811&utm_source=chatgpt.com

11. Daniel Costelloe (2022). "Compatibility in the Law of Treaties and Stability in International Law." British Yearbook of International Law. URL: https://academic.oup.com/bybil/advance-article-abstract/doi/10.1093/bybil/brac005/6588511?utm_source=chatgpt.com&login=false

12. Russia's war on Ukraine in international law and human rights bodies: Bringing institutions back in. : Marika LERCH with contributions from Sara MATEOS DEL VALLE (trainee). BRIEFING 08 April 2022. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/639322/EXPO_BRI\(2022\)639322_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/639322/EXPO_BRI(2022)639322_EN.pdf)

13. Christina Binder. Change and the Law of Treaties: The accommodation of change under general international law and in specific treaty regimes Bundeswehr University Munich; University of Vienna, 2024. URL: https://esil-sedi.eu/wp-content/uploads/2024/02/Binder-Vol.13-Issue-2_final.pdf

14. Kiran Nasir Gore & Esmé Shirlow (2022). "The VCLT and the Creation and Application of Treaties: Introductory Reflections." The Vienna Convention on the Law of Treaties in Investor-State Disputes: History, Evolution, and Future. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4125786&utm_source=chatgpt.com

15. The Law of Investment Treaties (Oxford International Law Library) 3rd Edition, Kindle Edition by Jeswald W. Salacuse/ OUP Oxford; 3rd edition (February 18, 2021). – 629p.

16. Treaties in Motion: The Evolution of Treaties from Formation to Termination (Cambridge Studies in International and Comparative Law, Series Number 149)/ Cambridge University Press (June 25, 2020). – 402p.

17. Duncan B. Hollis (2022). "Defining Treaties." The Oxford Guide to Treaties. URL: <https://academic.oup.com/book/56036/chapterabstract/475025529?redirectedFrom=fulltext&login=false>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

Законодавство України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>

Сайт Міжнародного суду ООН. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icj-cij.org>

Сайт Організації Об'єднаних Націй. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.un.org

Сайт Комісії з міжнародного права ООН. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://legal.un.org/ilc/>

Сайт бібліотеки ООН. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://library.un.org>

United Nations Treaty Collection. URL:<https://treaties.un.org/>

United Nations Treaty Handbook. URL:https://www.cbd.int/abs/doc/treatyhandbook_en.pdf

The Core International Human Rights Treaties. URL:<https://www.refworld.org/pdfid/52fa3be54.pdf>